

Arbetsmarknad Kronoberg – borta bra men närmare bäst

Hur ser framtidens Kronoberg ut? Detta är frågan som utvecklingsaktörer i länet kommer ställa under Regiondagarna den 23 och 24 januari. Men hur ska länets utveckling analyseras och vilka förutsättningar för tillväxt finns i dag? Just detta har Produktivitetskommissionen Sydost undersökt i en ny rapport.

En arbetsmarknadsregion definieras utifrån ett geografiskt område inom vilket personer bor och arbetar. Arbetsmarknadens storlek och tillgänglighet är faktorer som spelar stor roll för näringslivets tillväxt och i regel brukar man säga att ju större storlek, desto bättre. Kronobergs län består av tre arbetsmarknadsregioner; Växjö, Älmhult och Ljungby, där ca 200 000 personer bor och arbetar. Dessa arbetsmarknadsregioner är små och har varit oförändrade de senaste decennierna, något som påverkar förutsättningarna att attrahera högutbildad arbetskraft och kunskapsintensiva företag.

En förklaring till detta är bristen på satsningar av infrastruktur. I övriga Sverige har antalet arbetsmarknadsregioner minskat betydligt när förbättringar av infrastrukturen och utbyggnad av kollektivtrafiken har skett. I Skåne har arbetsmarknadsförstoring bidragit till att Malmö/Lund-regionens befolkningsstorlek fördubblats jämfört med 1985. Växjöregionen visar under samma tidsperiod på en 18 procent ökning.

Denna utveckling kan dels bero på den globala trend där nya jobb och kunskapsintensiva tjänsteföretag koncentreras till stora regioner. Sedan 90-talet har sysselsättningen i Sveriges storstadsregioner ökat med 20 procent, samtidigt som övriga regioner växt betydligt sämre. Den stora rekryteringsbasen för företag och arbetstagarens möjligheter att hitta jobb, är en bidragande faktor till att arbetsmarknader och kommuner har denna dragkraft till storstadsregioner.

Men självklart finns det undantag. En region inte behöver vara stor i sig själv, utan tillgänglighet till andra stora regioner kan också vara en förutsättning för tillväxt. Regionen har då istället en så kallad "lånad storlek". Näringslivet i Älmhult har en tillväxt i linje med storstadsregionerna och en särskilt hög utbildningsnivå, vilket beror på IKEA:s expansion som har varit möjlig tack vare pendling av högutbildad arbetskraft från bland annat Malmö/Lund.

För att förbättra förutsättningarna i regionen och öka tillväxten behöver tillgängligheten förbättras mellan arbetsmarknadsregionerna. Inte enbart i Kronoberg, utan också till omkringliggande regioner och den internationella marknaden. Genom att bygga ut infrastrukturen så att det finns möjlighet att arbeta bortom den egna arbetsmarknadsregionen - till och med bortom det egna länet - öppnas nya förutsättningar upp. Blicken behöver inte lyftas långt bortom Kronoberg: om exempelvis Växjö och Kalmar skulle utgöra en gemensam arbetsmarknadsregion skulle regionens storlek fördubblas.

Satsningar på infrastruktur som förkortar restider och förstorar arbetsmarknader är av avgörande betydelse för regionens framtida tillväxt. Detta är något som regionens utvecklingsaktörer bör ha med sig och bejaka på Regiondagarna 2020.

Anders Borgehed

Regionchef Policy Sydost, Sydsvenska Handelskammaren